

Boháč a Lazar

Hošťálková 23. 6. 2019

Písně: 178, 360, 473, 684, 559

Čtení Písma: ev. Lukáše 16, 19 - 31

Text kázání: ev. 2.ep. Korintským 5, 10

Milí bratři a sestry,

výhled ke konci věků, pohled k budoucímu Božímu soudu neodmyslitelně patří ke křesťanské zvěsti. Kdybychom jej pominuli, nebo kdybychom si jej nechtěli připouštět, pak vlastně stojíme v jedné řadě se všemi, kteří žijí vyznáním: „*Jezme, pijme, protože zítra zemřeme*“ a nemyslí na to, co bude potom. Závěr věků a budoucí Boží soud tvoří s celou biblickou a evangelijní zvěstí jeden celek, pojednává o tom celá závěrečná kniha Zjevení sv. Jana, hovoří o něm na několika místech apoštolé ve svých epištolách, dotýkal se jej sám Pán Ježíš, také ve svých podoběnstvích, jako je třeba to dnešní, nad kterým se chceme zamyslet „O bohatci a Lazarovi“. Tyto odkazy v Ježíšově řeči k budoucímu Božímu soudu nás nechtějí vylekat, k smrti vystrašit, mají nás ale vést k odpovědnému životu, k odpovědnému nakládání s darovaným časem života, protože je Bůh, který na nás hledí a je také Boží soud, před který se jednou každý z nás postavíme, a před kterým bude život každého z nás zvažován.

Tedy boháč a Lazar. V čem byla boháčova chyba? V tom, že byl bohatý? Že se pěkně oblékal? Nebo že denně pořádal hostiny a rád dobře jedl? Jistě, jestli se o něm nedá napsat nic jiného, pak to je hodně málo, pak to nebyl užitečný život, a nedozvíme se ani jeho jméno, není to nutné. Jeho největší chybou ale bylo, že nedbal o toho, který se před jeho vraty trápil až se utrápil k smrti, že nedbal o Lazara. Pár metrů od jeho přeplněného stolu umírá člověk hlady, a jemu to bylo jedno. Nehne se od svého stolu, nepřerušuje své hodování, nepostará se o bližního. Lazar pro něho prostě neexistuje.

To je zlé, to je tak zlé, že k tomu už není třeba nic dodávat. Jestli byl pobožný nebo ne, jestli byl lakomý nebo rozmařilý, jestli měl rád děti a zvířata, to vše už vlastně není důležité, protože před jeho branou umírá člověk, ke kterému se nesklonil. Kde vládne lhostejnost, tam je všechno k ničemu. Jestliže nemáme vztah k člověku, k čemu je potom všechno naše náboženství? Copak může milovat Boha ten, kdo nechce vidět a nevidí utrpení svých bližních?

O Lazarovi toho mnoho nevíme, známe pouze jeho jméno - to v Božích očích znamená velmi mnoho. Nevíme nic ani o tom, jak žil, než skončil u boháčových vrat, jestli na tom vždycky byl tak zle, jestli si svou bídu nezavinil sám, jestli byl zbožný, nebo se chrámu vyhýbal. Pán Ježíš o tom nic neříká. V této souvislosti to nejspíš není důležité, protože pokud člověk vidí chudáka má se ho především ujmout a ne se vyptávat, kdo jeho bídu zavinil. Příliš se vyptává obyčejně ten, kdo nerad pomáhá, rozebírá příčiny neštěstí, zjišťuje viníka, jen aby zakryl svou neochotu. Jméno Lazar vzniklo zkrácením původního Eleazar, to znamená: „Bůh pomohl“. Ani Bůh se neptá, kdo za to může, ale pomáhá. Jak Bůh pomáhá? Především skrze nás. Proto je na světě tolik lidí, abychom jedni stáli při druhých. To je ta pomoc, kterou dal Bůh člověku hned na počátku.

A kdo je takovým dnešním Lazarem? Každý, koho postihlo neštěstí. Kdo je osamělý. Kdo marně touží po klidu, po utišení hladu, po pěkném životě, po zdraví, po lásce, po spravedlnosti, po míru. Kolik je takových lidí, nablízku i dál od nás! Máme o ně zájem? Děláme pro ně alespoň to, co dělat můžeme? Někdo si myslí: „*Hlavně, že je toho ušetřena moje rodina*“. Nepřemýšlíme podobně?

Většina děje ve vyprávění o boháči a Lazarovi se odehrává v záhrobí. V Bibli není mnoho takových příběhů. Někoho zajímají právě tyto věci, co se tu píše o místě muk a pekelném ohni, nemáme ale před sebou reportáž, ale podobenství. A cílem tohoto podobenství není popsat záhrobí, ale ukázat na to, jak důležitý je náš život tady na zemi. Vše, co tady děláme, má význam pro věčnost. „*Bůh odplatí každému, podle jeho skutků*“, tak to čteme ve Starém zákoně, říká to Pán Ježíš a opakuje to i apoštol Pavel. Ten také říká, že „*dílo každého člověka vyjde najevo*“ (1.K 3,13). Není jedno, jak žijeme. Není správné se utěšovat, že Boží milost stejně nakonec všecko přikryje. Vše vyjde najevo, vše bude zváženo, posouzeno a ohodnoceno. I když rozhodující slovo na Božím soudu bude mít Kristus, který za naše viny svou obětí dokonale zaplatil.

Propast mezi boháčem a Lazarem nevznikla až po smrti. Byla tu už za jejich života. Boháč nenašel k Lazarovi cestu, i když ho měl tak blízko. Neudělal skutek lásky, i když by to pro něho bylo tak snadné. Takto se mezi nimi vytvořila propast a ta zůstala i na věčnosti. Přejít z jedné strany na druhou, ze smrti do života je možné jen dokud člověk žije. Když život skončí tato možnost pomine, čeho jsem se dopustil tady to tam už nebudu moci odčinit. Co jsem tady zůstal Bohu i lidem dlužen, to „tam“ už nebudu moci vynahradiť. Bůh nám neponechává žádný náhradní čas. Není možnost opravné zkoušky. Utěšovat se představou očistce, kde by bylo možné dát ještě věci do pořádku, je sebeklam. Proti duchu Bible je i představa dodatečných obětí nebo modliteb za zemřelé. Tento život je jedinou příležitostí ke službě Bohu i lidem, proto je dnešek tak důležitý. „*Dokud je čas*“, říká apoštol, „*čiňme dobře všem*“ (Gal 6,10).

Co člověk v pozemském životě pokazil, to už na věčnosti nenapraví. Když to boháč pozná, vzpomene si na své bratry. Jsou patrně stejní jako on. Dosud však neprošli branou smrti, ještě mohou být zachráněni! Nemohl by je Lazar varovat? Odpověň je ale odmítavá. Není to možné. Nikdo z mrtvých se nevrátí, aby poučil živé, co je čeká. Bůh však nezůstává lidem nic dlužen. I kdyby se někdo z „onoho světa“ vrátil, mohl by snad vyprávět něco víc, než je obsaženo ve svědectví Písma svatého? Z Bible víme, jak prázdný je život bez víry v Krista. Žít v sobectví a lhostejnosti znamená jít vstříc zahynutí. Víme ale i to, že v Kristu je záchrana a nový život. Jestliže mrtví nemohou přijít nazpět, nejsme to právě my živí, kteří jsme posláni, abychom varovali před lehkomyšlností a ukázali, kde jediné je pomoc? Apoštol Pavel řekl: „*Kdo poznal evangelium, stal se dlužníkem všech, kteří o něm dosud neslyšeli*“ (Řím 1,14). Dluží jim svědectví o záchraně v Kristu.

Boháč si však myslí, že biblické svědectví nestačí. Kdyby tak mohlo být Písmo podepřeno takovým zázrakem, jako je vzkříšení z mrtvých, pak by se jeho bratři jistě k Bohu obrátili. Dodnes tak někteří uvažují. Slovo Boží jim nestačí. Rádi by opřeli víru o nějaký důkaz. Někteří se o to pokouší i dnes, chtěli by vyvolat nějaké duchy zemřelých ze záhrobí, a očekávají od nich nějaké zvláštní poselství. Je ale pošetilé spoléhat na zvláštní účinek zázraku. Mohl být větší zázrak, než když Ježíš vzkřísil Lazara, bratra Marie a Marty z Betany? A jaký to mělo ohlas? U některých právě opačný. Viděli zázrak a dozrálo v nich rozhodnutí, že Ježíš musí zmizet. Kdo nechce věřit, ten neuvěří, ani kdyby k němu anděl s nebe sestoupil. Svědectví Písma tedy

stačí. Nic víc nechtějme. Nic lepšího není. K poznání Boha nepřivede ani zázrak, ani jiný nadpřirozený jev. Boha poznáváme jen v jeho Slově, které nám Duch svatý dosvědčuje. Kdo tímto Slovem pohrdá, ten pohrdá samým Bohem. Jenom toto Slovo vysvětlí, co pro nás Kristus vykonal a v čem je naše spása. Co člověku chybí, to nejsou zázraky, ale ochota slyšet a věřit.

Nejsme na tom my lidé před Boží tváří stejně jako Lazar? Právě tak chudí a nemohoucí. Chudí na víru a dobré skutky, nemohoucí dosáhnout věčného života vlastní silou. Jako Lazar ležíme před branou do Božího království a nejsme schopni se dostat dovnitř.

Ale dále už je všechno ostatní jinak než v tom podobenství. Bůh před námi Lazary svůj dům nezamyká. Dokořán otevírá brány, abychom mohli vejít. Vychází nám vstříc. Bere nás za ruku, abychom se nebáli, zvedá nás ze země, uvádí nás do svého domu a dává nám vše, co potřebujeme. Smývá naši špínu, hojí naše rány, uzdravuje nás, obléká do nových šatů. Zve nás ke stolu a hostí tím nejlepším, co má. Nezasloužíme si to, ale smíme s ním být. Bůh nemá své bohatství jen pro sebe. Otevírá své poklady a rozdává své dary lidem. Díky tomu žijeme. Jak bohatý může být náš život! A toto bohatství nemáme ani my jen pro sebe samotné, podle příkladu Pána Ježíše Krista, i my se máme se svými bližními podělit o vše, čím jsme byli sami obdarováni. **„Vždyť se všichni musíme ukázat před soudným stolcem Kristovým, aby každý dostal odplatu za to, co činil ve svém životě, ať dobré, či zlé.“**

Amen.